

Lomy na Damilu

Miniprůvodce trasou

<http://www.innatura.cz/bnd001>

Podrobnější informace získáte na uvedené webové stránce nebo si je můžete zobrazit přímo na svém mobilním zařízení načtením kódu.

Miniprůvodce vytvořila Agentura Koniklec, o. p. s. v rámci projektu Barrandien (nejen) dětem za grantové podpory Středočeského kraje

Hergetův lom

Hergetův lom (lom Na Damilu, Damil) byl otevřen firmou Maxe Hergeta v roce 1892 a vápenec v něm těžený byl používán na výrobu vápna a odpad na výrobu šterku. Jedná se o stěnový lom dlouhý 70 m, široký 60 m, s výškou stěny 28 – 35 m.

V Hergetově lomu se dobývaly koněpruské a slivenecké vápence. V podloží vystupují v severní části lochkovské vápence s rohovci. V jižní části lomu jsou odkryty nadložní vápence řeporyjské. Lomem probíhají poruchová pásma, podél nichž jsou vápence znehodnoceny a krasové dutiny vyplněné šterky a hlínami.

Tunel do Modrého lomu, Modrý lom

Modrý lom (Modrý kámen) je největším lomem v oblasti Damilu. Předmětem těžby zde byly dvorecko-prokopské vápence, ale postupem těžby zde byly odkryty a těženy i podložní vápence slivenecké a řeporyjské a nadložní vápence zlíchovské.

Od počátků těžby bylo rozpojování vápence prováděno trhacími pracemi. Hornina pak byla ručně nakládána na povozy a odvážena do pecí v Berouně.

Ve 30. letech 20. století byla práce v lomu mechanizována. V letech druhé světové války je lom na svém vrcholu. Denní těžba dosahuje 700 t a v lomu je zaměstnáno 70 lidí.

Po znárodnění velkých podniků po druhé světové válce se lom stal majetkem Královodvorské cementárny n. p.. Denní těžba klesla na 600 tun, ovšem ještě větší pokles zaznamenal počet zaměstnanců. Zaměstnáno bylo 22 lidí, z toho 17 přímo v lomu. Počátkem 50. let 20. století se začíná s pokusy o použití vojenské munice k trhacím pracím. V roce 1957 dochází k selhávce jednoho odstřelu, tzn. že nevybuchly všechny trhaviny a jelikož nebylo možné zbylé trhaviny bezpečně zneškodnit, byla z bezpečnostních důvodů těžba v lomu ukončena. V lomu byla následně zřízena skládka poškozených vozů malodráhy. Později byla v lomu zřízena skládka tuhého komunálního odpadu a byl využíván i jako úložiště výklizových hmot z Velkolomu Čertovy schody. Z tohoto důvodu je dnes zhruba z jedné třetiny zavezen.

Nový Bílý lom

Nový Bílý lom je nejmladším lomem v oblasti Damilu. Počátek jeho vzniku datujeme 5. února 1952, kdy zažádaly Královodvorské cementárny Antonína Zápotockého n.p. v Králově dvoře o živnostensko-právní povolení k otevření vápencového lomu v tzv. Bílém lomě. Lom dostal jméno Nový

Bílý, protože v jeho blízkosti ležel Bílý lom, opuštěný ve 30. letech 20. století.

Ihned po otevření lomu do něj byla zbudována vlečka malodráhy. Předmětem těžby zde byly hlavně přídolské vápence a později i nadložní vápence lochkovské.

Těžba byla ukončena podle plánu ve druhém čtvrtletí 1962 z důvodu otevření lomů Čertovy schody a Kosov. Jelikož jsou v předpolí lomu Českým Báňským úřadem stále registrovány a evidovány zásoby vápence, existuje zde i nadále teoretická možnost, že dojde k jeho znovuotevření.

Jírův lom

Jírův lom (lom Koledník) se nachází poněkud stranou ostatních, na západním úbočí Damilu pod Koledníkem. Jedná se o stěnový lom dlouhý cca 140 m s výškou stěny 10 m. Lom byl otevřen počátkem 20. století firmou Jíra a Dobruský. Nakládka v lomu byla prováděna ručně a koňskými povozy byl vápenec svážen do Berouna k pecím. V lomu se těžily silurské vápence kopaninského souvrství. S postupující těžbou přibývalo nadloží a těžba se stávala stále méně rentabilní. To vedlo firmu v roce 1915 k otevření nového lomu poblíž lomu Kosov a Jírův lom byl využíván stále méně. Později byl prodán Velkostatku Tetín, ovšem těžba v něm již nebyla obnovena.